

!!!

En ting som vi i denne tiden bør være på vakt mot er germanisering-
en av vårt språk. På så mange måter kan påvirkningen utenfor-
liste seg inn på oss og sette seg fast. Og når det så til og med blir påbudt at avisene
skal benytte fremmede betegnelser er det enda mere grunn til å plante føt-
tene i bakken og være på vakt. På samme måte som vi her hjemme er under
tysk innflytelse kan man se i de norske aviser på utefronten, at man der
er under engelsk innflytelse. Som det norske språk her hjemme brennemerkes
av tyske ord og uttrykk og setningsbygning, ser man at vårt norske språk
hos våre kolleger der ute blandes opp med engelske vendinger. La oss ende-
lig ikke glemme å hegne om vårt språk i denne tid! Ja, ganske spesielt
i denne tid! Så godt vi etter omstendighetene kan, hver på vår kant.
Slektene skifter, man språket består, og det er blant annet det som skal
prege fremtidens Norge. La det bli norsk i klang og preg, og la det frem-
for alt bli ekte, fritt for innflytelse utenfra, fra hvilken
kants den enn måtte komme. Det er ingen nødvendighet at vi mister vårt
språks egenart. Det står til oss selv å hegne det mot fremmed innvirkning.

- v -

"Når disse herrer ser at spillet er tapt krammer de skjelve-
de ut med løst og fast om sin håndtering og angir villig sine medskyld-
ige i håp om derved å formilde dommerne."

Venstående setning fra Aftenpostens morgennummer for 20 november er
bare et bruddstykke av et nokså lurvet forsøk på å tilsmusse den frie nor-
ske presse.

Påstanden om at en arbeider etter direktiver fra Lon-
don er kanskje ikke så ille, ettersom H. M. Kongen og vår eneste lovlige re-
gering befinner seg der, heller ikke virker det særlig alarmerende at
den mest korrupte partiflokk vi noengang har hatt etter beste forskrift
søker å trekke andre ned i sin egen søle. Men uttalelsen om disse herrer
som skjelve krammer ut med løst og fast er ikke så langt fra å være
den sjoffleste usannhet som under det nye regime har vært fremsatt i Aften-
postens spalter. At der også mellom den frie presses folk finnes dem som
hverken har legemlig eller sjelelig styrke nok til å tåle den tortur de
blir utsatt for er en kjønnskjerning, til ubotelig vanære - ikke for dis-
se herrer - men for de bødler som utfører forhørsdommernes verv i marter-
kammeret. De har innført forhørsretter så usannsynlig grusomme at selv
den meget beryktede middelalder virker forsonende i sammenligning. Når en
mann i sin ytterste nød kaster seg ut fra et vindu på Victoria Terrasse,
er det et vidnesbyrd om både hvor ufattelig grusomme de pinsler han har
måttet gjennomgå er, og om den ånd som råer i den frie presses rekker.

En ganske annen sak er at alle de mange anmodninger om åsolutt taus-
het selv i den fortroligste krets hittil har kommet lite, og at mange ved
en uhøflig eller - det verste av alt - skrytende ytring har brakt ulyk-
ke over flere mennesker og gjort større skader enn de aner. Vent i Guds
navn til det hele er over, til man kan snakke så meget man vil!

Opphavsmannen til artikkelen i Aftenposten vet like godt som noen
annen hvordan disse forhør arter seg. I det minste kjenner han ganske sik-
kert den ærefulle innsats hans eget partis i kvikvisjonstribunal har gjort
i leiren ved Bredtvedt. Likevel forsøker han å innbille sine lesere at det
er en flokk knehøner og betalte svindlere som for øyeblikket utfører det
nasjonale vernearbeidet her i landet. Skam Dem hvis De ennå har en grist
av denne oppdragende følelse tilbake. Har De ikke det, så vit i det minste
at Deres oppsett bare betyr et utilsatelig sløseri med trykksverte og på-
pir.

BERLIN HAMBURGISERES

I tre netter på rad - natt til tirsdag, onsdag og torsdag - har Ber-
lin vært utsatt for de voldsomste flyangrep i historien. Vi bringer her

en-reportasje fra storangrepet natt til tirsdag;

Natt til tirsdag ble Berlin utsatt for en rekke angrep som i styrke
og omfang stiller alle tidligere raids mot den tyske hovedstad i skyggen.
Det tok nesten en time for de allierte bombeflotiljene å passere over
Kanalen. Det gir et bilde av bombearmadaens størrelse. Kort etter at de
første eskadrene var forsvunnet innover fastlandet, innstillet flere tyske
radiostasjoner sine utsendinger. Den første nyhetssendingen tirsdag morgen
ble avbrutt av meldingen om at det britiske flyvåpen hadde rettet et
voldsomt angrep mot Berlin. Allerede de foreløpige rapportene viste at
ødeleggelsene hadde et uhyggelig omfang, og at deler av Berlin ble lagt
helt i ruiner.

Angrepet begynte ved 8-tiden om kvelden, og allerede noen få minutter
etter at de første to-tonns bomber hadde nådd sine mål ble byen rystet
av voldsomme eksplosjoner, og brannene spredte seg med rasende fart. Hundre-
vis av store branner herjet Berlin ennå 24 timer etter angrepet. Hele kvar-
taler er utslettet, og kjempemessige røksøyler lå over Berlin. Flyverne
forteller at ildebrannene kunne sees på en avstand av betydelig over 100
km tiltross for at været var tåket.

På offisielt britisk hold erklæres det at angrepet var det mest kon-
sentrerte som er gjennomført. I løpet av 30 minutter ble det kastet en
rekordlast av spreng- og brannbomber på over 2.700 tonn. Det vil si at det
ble kastet 90 tonn pr. minutt. De kjempemessige ildebrannene, som i løpet
av kort tid fløt sammen til et gigantisk bål, avspeilet seg mot den tåkede
natt himmel. Ca. kl. 20.20 ble Berlin rystet av en uhyggelig eksplosjon,
den forferdeligste som noensinne er observert av allierte flyvere under
deres mange besøk over Tyskland. Allting ble plutselig gråstrende hvitt,
forteller en britisk pilot. Det intense hvite skimret varte en lang stund
for etterpå å gå over i rødt, slik at sceneniet minnet om en fantastisk
solnedgang. Som et annet bevis på angrepets overordentlige intensitet
fremholdes det at i de 30 minutter som raidet varte, bare observerte en
2-tonns bombe som eksploderte utenfor selve ildehavet.

Skadene i Berlins centrum er veldige, forteller et øyenvitne som
kom til Stockholm tirsdag kveld. Utenriksdepartementet brant tirsdag
morgen, Ribbentrops private residens er helt utslettet. Goebbels bolig
brant også, og Hitlers bolig har fått hele øverste etasje herjet av
ild. Hele høyre side av Pariserplatz, den store plass ved Brandenburger
Tor, er brent ned. Spørhuset, nå rustningsministerium, er brent ned til
grunnen. Potsdamer Bahnhof er utslettet, og Anhalter Bahnhof betydelig
skadet. Stasjonen ved Friedrichsstrasse er derimot uskadt. Den engelske,
franske og svenske legasjons boliger er totalt ødelagt.

Atlantic anslår antallet av utbombede til 38 000. Tusenvis av
mennesker er drept, hvorav mange fremdeles ligger under ruinene.
Arbeiderbefolkningen må gå til sitt arbeid, da kommunikasjonene er brutt
helt sammen. Kvarter etter kvartal avsperrer av politi og militær, og
brannkorpserne arbeider febrilsk. Sprengpatruljer er i aksjon for å rydde
opp blandt de sammenstyrtede husene og for å opprette i det minste en
provisorisk gjennomgangstrafikk. Her og der eksploderer tidsinstilte
bomber, og nye branner bryter ut. Ifølge Atlantic pågår det en fullstendig
folkevandring ut fra Berlin. Alle som kan ta seg ut av byen gjør det.
Det regnes med at det vil ta måneder å rydde unna bare de verste sporene
etter angrepet. Raidet har ført til slike konsekvenser for Berlin at et
nytt ord er i ferd med å bli føyet til det britiske krigsvokabular,
nemlig berlinisere.

Bare 4 dager før dette angrepet, altså natt til fredag, hadde Berlin
også et kraftig angrep. Det ble da kastet nesten 1000 tonn spreng- og
brannbomber mot byen, deriblant et meget stort antall to-tonns bomber
eller såkalte blockbusters. I august og september er Berlin blitt
utsatt for 3 heftige angrep med sammenlagt over 3000 tonn bomber.
I løpet av 1943 er Berlin blitt herjet av over 7500 tonn spreng- og

brannbomber. Allerede før kjenpeangrepet natt til tirsdag var det voldt så store ødeleggelse at myndighetene ikke lenger var i stand til å rydde opp i de mange sammenstyrtede kvartalene. Berlin har en arbeiderbefolkning på ca. 1 million, som er beskjeftiget i de store elektrotekniske industriene, i flyfabrikker og i fabrikker for fremstilling av krigsviktige instrumenter.

STOCKHOLM: Som sjef for det norske flyktningskontor er utnevnt major Olaf Helseth.

SØRGENHYTEDELIGHET OVER FREDRIK RAMM.

(Politikken) Ved en smuk mindehøytidelighet i Domkirken tog Danmark igaar avsked med den norske redaktør Fredrik Ramm, der forleden avgik ved døden paa Fyon. Det store Kirkerum var tætt besat, og en række af slægtnerede Kranser og Blomsterdekorationer strakte sig gjennem Midtgangen.

Overfor Baaren, der var indhyllet i det norske Flag, sad fru Eva Ramm, der var kommet herved for at treffe sin syge Mand, men ikke naaede at sige Farvel til ham.

Fredrik Ramm's gode Ven, Pastor Brodersen, holdt en gripende Tale ved Baaren.

For os hans Venner er Fredrik Ramm's Død en Hjertesorg. Vi vidste jo alle at han var svag, men vi haabede at han skulde kunne naa hjem til Norge. ... Han kom ud for store Lidelser, men aldrig hørte man en Klage fra Fredrik Ramm, og han bar sin Skæbne uden Had og uden Bitterhed. Det vilde være god Brug for en Mand som Fredrik Ramm til at arbejde for en Genopbygning i Forsningens Aand. Døden har sat Bom for hans Virke, men vi kan alle lære af hvad han lavede.

Pastor Brodersen rettede ogsaa nogle Ord til fru Eva Ramm. Efter Pastor Brodersen talte Pastor Holt.

Til Tjenerne af "Vaar Gud han er saa fast en Borg" blev Klæden baaret ud av Kirken.

Fredrik Ramm ble bisatt fra Det nye Krematorium onsdag.

Bojloetten av "Sorgen til-Livet" førte fram. Den er nå tatt av programmet, etter et rekordartet underskudd.

Tysk kommentar etter angrepet på Knaben Molybdengruven:

Die grausamen Amerikaner setzen ihre Terrorangriffe gegen Frauen und Kinder fort; so haben sie diesmal wieder Knaben angegriffen.

NYHETERNE FRA LONDON TIRSDAG KL. 12.30.

Nye angrep mot Berlin. For tredje natt på rad og for fjerde gang i løpet av en uke har Berlin vært utsatt for voldsomme angrep av allierte bombefly. Mosquitos gikk til angrep mot den tyske hovedstad i natt, og flygerne beretter at det fremdeles brant i byen etter raidene de to foregående netter. Om angrepet natt til onsdag forteller flygerne at de kunne skimte gatene gjennom det røde brannskjæret som lå over byen etter angrepet natten før. Det var flere tyske jagere oppe enn tirsdag natt, men likevel færre enn vanlig ved tidligere angrep mot Berlin. Aftontidningen skriver at under angrepet natt til onsdag ble Berlin rystet av voldsomme eksplosjoner. En sky av aske drev gjennom gatene, og det var en intans hete fra flammene. Hele kvartaler sto i flammende onsdag morgen, og en mengde gater er fullstendig uframkommelige. Telefonforbindelsen mellom Sverige og Berlin er ennå ikke kommet i stand, og ingen vet når det kan skje. En del av Transoceans kringkastningsstasjoner har vært ute av drift siden natt til tirsdag. De tyske myndigheter trøster folket med at et slikt konsentrert angrep mot Berlin ikke stadig kan gjenta seg. Det er en metode som britene kan bruke bare

en gang. Om to eller tre uker vil det hele være over. Britene kan ikke gjøre noe lignende en gang til.

Flyangrep forøvrig. Store styrker av amerikanske flygende festninger angrep i går ubåthavnen i Toulon, og amerikanske Liberator-fly bombet skiftetomter i Sofia. I dagslys tirsdag foretok allierte bombefly eskortert av jagere virksomme angrep mot flyplasser i Nordfrankrike.

Russland: Russerne har nå stanset alle tyske motangrep syd for Kiev, og har selv bedret sine stillinger. Dagens kommunique melder at tyskerne ikke har erobret en eneste tomme jord nord eller øst for Shtomir i det siste døgn. Krigskorrespondenter skriver at russerne etter å ha motstått de tyske motangrep tvert imot benyttet anledningen til å rykke fram og har forbedret sine stillinger. De tyske krigsrapportene klager med bitre ord over det besværlige klima med dyp søle på veiene og ujevnomtrentelig tåke. Tåken utnytter de russiske styrker til å føre hurtige hugg mot de tyske flankene. I den nordlige del av dette avsnitt slåss tyskerne med Pripet-sumpene i ryggen, og mangelen på jernbaner gjør stillingen vanskelig for dem. De trenger en avgjørende seir i sin Shtomir-offensiv for å unngå de farer som truer dem, og etter dagens meldinger ser det ut som om de helt har måttet slutte å tenke på videre fremgang.

Nord for Gomel har russerne gått over Beresina og driver den annen tyske panserarme stadig lenger ut i sumpene omkring Pripet. I dette avsnitt er geriljastyrkene særlig virksomme, og terrenget er ideelt for den slags krigføring. Den tyske garnisonen i Gomel har på det nærmeste fått avbrutt all forbindelse til lands med andre tyske avdelinger. For å forsyne troppene i Gomel med våpen og ammunisjon har den tyske overkommando måttet gripe til unnsetning fra luften. Ifølge en melding fra Moskva nærmer en russisk panserkilde seg trafikknutepunktet Masyr vest for Rjetisja.

I Dnjepr-buen har russerne hatt ny fremgang. De har satt i gang offensiver ved Krivol Rog og Nikolajev, og Moskva-kringkasteren melder at offensiven strekker seg over en 200 km bred front. Russerne har avbrutt jernbanen mellom Kremensjug og Snemanka, og står på et punkt bare 20 km fra Snemanka. En annen russisk kolonne rykker fram fra et punkt rett øst for Snemanka og rett nord for Krivol Rog.

I Tsjerkassy fortsetter det med heftige gatekamper, og fra nordvest trenger de russiske styrker seg stadig lenger inn mot byens indre deler. Tyskerne forsvarer seg innbitt, idet de vet at et russisk gjennombrudd her vil kunne bety adskillelse mellom troppene i Shtomir-trakten og troppene i Dnjepr-buen.

Meget tyder på at russerne har hopet opp mengder av tropper og utrustning ved Dnjepr's nedre løp med sikte på angrepsoperasjoner mot Cherson og Nikolajev. Muligens forbereder den russiske overkommando et nytt krafttak i Syd-Ukraine for å kaste tyskerne tilbake mot Bug og Dnjestr. De tyske kommentarene til kampene i dette avsnitt nevner heftige avvergeselslag, og den tyske overkommando melder om "defensiv forsvarsfremgang".

Stillehavet. I et sjøslag i det sydvestlige Stillehav mellom Raboul og Salomonsøyene har lette amerikanske sjøstridskrefter senket 4 japanske destroyere og skadet en fante. Ingen av de amerikanske krigsskip er gått tapt. Troppene ved Bougainville har hatt jevn fremgang. De amerikanske operasjoner på Gilbert-øyene forløper tilfredsstillende.

Italia. Etter at deler av 8. arme gikk over Sangro-elven tirsdag morgen, har de utvidet sitt brohode og forbedret sine stillinger. Det er erklært beleiringsstilstand i en rekke deler av Italia.